

Wspomnienie o dr. inż. Marianie Fijałku

Marian Hieronim Fijałek urodził się 20 lipca 1936 roku w Zamościu. Tam ukończył szkołę podstawową i liceum ogólnokształcące. Był absolwentem Politechniki Warszawskiej Wydziału Komunikacji. Podstawowy staż zawodowy odbył w Centralnej Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych w Warszawie. W 1964 roku rozpoczął prace w Centralnym Ośrodku Badań i Rozwoju Techniki Kolejnictwa i był związany z tym Ośrodkiem aż do odejścia na emeryturę. Sprawdzał się tam na stanowiskach inżyniera, starszego asystenta, adiunkta naukowo-badawczego, kierownika pracowni nawierzchni kolejowej, przez 13 lat kierownika Zakładu Dróg Kolejowych, kierownika działu planowania i koordynacji, koordynatora do spraw toru doświadczalnego w Żmigrodzie i przez 3 lata kierownika działu eksploatacji tego toru. W międzyczasie odbył staż na kolejach francuskich (SNCF) i w metrze paryskim (RATP). Pracę doktorską wykonał i obronił na Politechnice Poznańskiej.

Jego praca w COBiRTK przypadła na okres wyboru, badania, a także wdrożenia na PKP nowej, ciężkiej nawierzchni kolejowej S60, mechanizacji robót torowych i nowoczesnych procesów technologicznych budowy i utrzymania nawierzchni. Był to okres trudnej, bardzo konkretnej współpracy kolei z przemysłem w zakresie precyzowania wymogów i oceny ich spełniania przez wyroby przemysłu dostarczane dla kolei – okres, kiedy kompetencje zawodowe uczestników tego procesu były sprawdzane w ogniu uporczywych sporów specjalistów kolejowych ze specjalistami przemysłu, ukierunkowanych na uzyskanie najbardziej efektywnych rozwiązań. Wielokrotnie zdawał „takie egzaminy”, a kolej pozyskiwała coraz bardziej niezawodne i trwałe konstrukcje nawierzchni kolejowej. Ówczesne wybory i wdrożenia dały podstawy do dalszego rozwoju tych konstrukcji i procentują do dziś. Marian Fijałek ma w tym swoje niekwestionowane zasługi.

W wyniku analitycznego podejścia i wyjątkowego zmysłu obserwacji zjawisk w warunkach polskich, popartego znajomością torów doświadczalnych kolei Czech, Rosji, Japonii i Stanów Zjednoczonych, Marian Fijałek zebrał ogrom wiedzy z zakresu konstruowania i eksploatacji takich torów – elementu niezbędnego dla rozwoju konstrukcji i badań niezawodności: nawierzchni kolejowej i taboru na współczesnej kolei. Koordynował z ramienia inwestora – COBiRTK budowę toru doświadczalnego w Żmigrodzie, a następnie został kierownikiem jego eksploatacji. Opracował pierwszy regulamin eksploatacji tego toru i pierwszy program kompleksowych badań na nim przeprowadzanych. Wiedzę, którą posiadał, przekazywał w wielu artykułach i opracowaniach,

które na długo będą jeszcze służyć tym, którzy fachowo chcą zajmować się eksploatacją lub rozbudową, torów doświadczalnych dla nowych potrzeb. Obecnie dostęp do tej specyficznej wiedzy stanowią już tylko pozostałe po nim publikacje.

Był wyjątkowym, twórczym inżynierem. Swoją działalność zawodową traktował jako piękny proces tworzenia. Jego wyjątkowość wywodziła się z posiadanych uzdolnień, cech charakteru i konstrukcji psychicznej nabytej wskutek ciężkich przeżyć w dzieciństwie – przeżyć dziecka Zamojszczyzny. Podczas rozmów z przyjaciółmi bardzo często wracał do wydarzeń z okresu okupacji niemieckiej na Zamojszczyźnie: egzekucji, wysiedleń i wywózek, pod których groźbą wychowywał się. Kształtowała go również specyficzna atmosfera i wysoki poziom nauczania panujący w Zamojskich szkołach: podstawowej, a szczególnie w liceum ogólnokształcącym, które lubił nazywać Akademią Zamojską i chociaż zasadniczą część życia – studia i pracę zawodową – spędził w Warszawie, stale tęsknił za Zamojszczyzną i Roztoczem. Tam podczas corocznych pobytów „ładował swoje akumulatory”.

Zmarł w dniu 30 listopada 2018 roku w Warszawie po miesięcznej chorobie i przebytych operacjach.

Cześć Twojej Pamięci.

Andrzej Gołaszewski
Warszawa 20.12.2018 r.